

A képekről (V. A.)

Képeinken a 2023. évi Országos Középiskolai Tanulmányi Verseny (OKTV) vizuális kultúra tantárgyban, az első fordulóban kiírt, „Térhatás, térélmény” témájú feladatmeghirdetésére érkezett pályamunkák láthatók. Ezek közül is olyanok, amelyek alkotója a második fordulóig eljutott a versenyben, s ennek okán a nagyközönség e munkákat a budapesti Deák17 Galéria kiállításán 2023. május 6-tól június 3-ig megtekinthette.

Lapszámunk javarészt pedagógusperspektívákat nyitogat, a címlapon azonban gyerekekember látható. Fekete úrben lengő hintából ugrik el épp. Vajon hová pottyan az ugrás után? Az eredeti képen a bolygó, ahová készül, kék, de gigantikus tüzeknek látszó narancs foltok tarkítják, felettük pedig az exoszféra zöld kontúrként dereng. A kék a víz, a tüzeket, ha azok, biztosan mi csináltuk – de ez a zöld is valami mozifény lehet, vetítés egy bolygónyi interaktív múzeumban, zárás előtt. Ha vége, lehet hazamenni.

A gyerekekember arcán nem tükröződik földi elragadtatás, derű, vagy akár elégedettség. Akár az is lehet az érzésünk, mintha hintáznunk az egészen *túl* nemcsak jobb lett volna, de mintha többet tudott volna meg idefent bármiről, mint eddig valaha odalent, csak az imént felhangzott a szokásos hívás, kész a vacsora, föl kell készülni, rá kell pihenni, holnap megint iskolába, dolgozni, harcba megyünk, nem is egyfélébe, hát az ember mit tehet. Enged a térhatásnak. Ugrik, hullik vissza a közösségbe, a társai közé, részt venni a program végrehajtásában, hiszen azt mondták, hogy zajlik a nagy színjáték, s te is hozzájárhatsz egy sort – hogy mivégre, az a kérdés el lett felejtve, pedig aktuálisabb, mint valaha.

Úgy alakult a válogatás, hogy az e lapszámban szereplő képek alkotói a tér-tematika csodálatos ürügén mind az embert ábrázolják. A társasjáték, a festmény vagy az installáció nyelvén, de ezeken a képeken emberek építettek, töltöttek be, foglalnak el és használnak bizonyos teret. Esetleg oda bújnának el, vagy onnan menekülnének, amikor elfogy. Mivel azonban ezek az emberek itt *ábrázolások*, elkerülhetetlenül e tér részeivé válnak, másképp mondva elkerülhetetlen, hogy így éljük át őket. Ekkor átjutunk – térhatásból térélménybe.

Hála minden – minden! – alkotónak, aki ex nihilo bátran fölrajzol legalább egy egérlyukat a hatást és az élményt elválasztó, szigorúan őrzött vasbetonfalra. Mert így mindig is egérutak fognak vezetni azokhoz a terekhez, amelyeknek sokan – túl sokan – még a létezését is tagadják. A hintából ugró gyerek ebből a tagadó perspektívából nézve: kint. A tizedik bolygó és a harmadik szem.

A képek a **címlapon**, illetve a **18., 62., 79., 99., 116., 122., 132–133.** és **B3** oldalakon láthatók. Köszönjük az alkotók személyes hozzájárulását a megjelentetéshez.

Az eredeti színes verziók megtekinthetők az ÚPSz (<https://upszonline.hu>) képtárában.